

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XVII.

НЕДЕЉА 28. НОВЕМБРА 1899.

Број 41.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3 „
За стране земље на годину 9 „

РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ПОЗИВ

По наређењу Команданта VII. пуковског округа, суд општине београдске има до 23. децембра т. г., да састави списак младића рођених у 1879. години, а који ће се у 1900. год. регрутовати за сталан кадар.

Суд општине београдске позива све оне младиће, који су рођени од 1. јануара до 31. децембра 1879. године овде у Београду, а тако исто и оне, који су рођени на страни, да одмах предстану суду општинском — војном одељењу — да се у регрутни списак уведу.

По члану 6. правила о регрутовању: сваки младић рођен 1879. године дужан је сам, да се пријави општинском суду, да се у регрутни списак уведе, а ако то не учини сматраће се, да избегава службу у војсци, и по чл. 14. закона о устројству војске казниће се трогодишњом службом у кадру, без обзира на задружно стање, а казниће се и старешине задруге са 300 динара, који регрута из своје задруге прикрива и не јави га суду, да се у регрутни списак уведе.

Са младићем — регрутом — има да предстане суду и старешина задруге регрута, који има дати потребно обавештење суду о свом задружном стању.

Они младићи, чији су претходни задругари одслужили свој рок у кадру, понеће собом војничке исправе својих претходних задругара, из којих ће се видети колико су у кадру служили, пошто се и то у регрутни списак ставити има.

Од Суда Општине града Београда О. В. Бр. 3422. 24. новембра 1899. год. Београд.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК
21. Октобра 1899 г.

Председавао председник општине г. Никола Д. Стевановић; присуствовали чланови суда: г. г. Степа Ивковић, и Коста М. Симић; од одборника били: г. г. Голуб С. Јанић, Михаило С. Протић, А. Н. Кремановић, Стојан Пајкић, Ђока Тошић, Марко С. Петронијевић, Ј. Алкалај, Мих. Јовановић, Дамјан Стојковић, Ђорђе Н. Соколовић, Јанаћ М. Јанковић, Ив. Ивковић, Н. Петровић, К. Н. Лазаревић, И. Козлић, Коста Др. Ризнић, М. Штрбић, Мата Петровић, Милов. Миленковић, Трајко Стојковић, М. Ј. Вожић.

I

Прочитан је записник одлука седнице, држане 7. октобра тек. год. и примљен без измена.

II

Председник саопштава одбору, да је Михаило Богичевић, бив. председник општине београд.

ске, умро 16. ов. м. и позива одбор, да ода пок. Богичевићу последњу пошту.

По саслушању тога одбор је устајањем и са речима: слава Михаилу Богичевићу одао последњу пошту пок. Богичевићу.

III

Председник саопштава одбору, да је суд општински, поред тога, што је на одар пок. Богичевића положио венац, решењем својим одлучио, да се пок. Михаило Богичевић, бив. председник општине београдске упише од стране општине београдске за члана добротвора друштва Краљ Дечански и положи поменутом друштву на име улога 500 динара.

По саслушању тога саопштења, — одбор је, захваливши суду на оваквом раду, решио,

одобрава се овај поступак суда општинског, с тим да се како ових пет стотина динара, који се имају положити друштву „Краљ Дечански“ на име улога за упис пок. Богичевића за члана добротвора поменутог друштва, тако и оних тридесет динара, које је суд по рачуну ББр. 4842 утрошио за траке на венцу, који је положен на одар покојника, имају исплатити из буџетске партије на непредвиђене потребе.

IV

Одборник г. Михаило Јовановић пита председника, да ли је ново саграђена калдрма у улици Краља Милана од трамвајске чекаонице, на терезијама на идући ка кафани Лондон примљена? Ако није примљена моли председника да изводи скренути пажњу комисији која ју има прегледати и примити на то, да је иста врло рђаво саграђена, јер данас кад су општински чистачи исту улицу почистили види се, како камење услед преласка кола из калдрме стрчи.

Председник одговара на ово питање, да поменута калдрма још није примљена, да му је познато, како она данас изгледа и да ће на то скренути пажњу комисије која ју буде прегледала и примила, као и да ће учинити све што је нужно да се заштите општински интереси.

V

Одборник г. Марко Петронијевић, управља три питања на председника.

1. Зашто на општинском кантару на Велицији нема општинског служитеља за одржавање реда на томе месту, него се свет без икаквог реда тамо гура, да човек не може кантару прићи.

2) Зашто је дозвољено да Браћа Ђорђевић својим дрвима заузму улицу за скоро четири метара. Моли да се подејствује на надлежном месту, да се иста дрва са улице одмах уклоне, и

3. Зашто улицу Кнез Михаилову и Дубровачку чисти само један чистач — старац — који није у стању, да у истима одржава чистоћу, већ полиц. власт узима на одговор сопственике имања у истим улицама за нечистоћу.

Председник одговара на питања г. одборника и то на прво, да код општинског кантара има општински служитељ за

одржавање реда на том месту, ну може бити, да он случајно није био на своме месту у то доба, кад је г. одборник на пијаци био, да ће ту ствар извидети и кривца казнити. На друго питање, да му није познато да су Браћа Ђорђевићи својим дрвима заузели улицу, али ће ту ствар извидети и подејствовати на надлежном месту да се дрва са улице уклоне, и на треће питање, да не стоји то, да општински чистач није у стању, да одржава чистоћу у поменутим улицама, већ је ту кривица до сопственика имања у тој улици, јер ови су дужни, да сами чисте тротоаре испред својих имања, а они то не раде у своје време, већ кад општински чистачи почисте улице и олук онда сопственици после њих сачисте ђубре са тротоара у олук и отуда је та нечистоћа. По томе је учинио корак код полиц. власти, да овакву радњу сопственика забрани и услед тога се је сигурно дошло до тога, да се сопственици имања на одговор узимају.

VI

По прочитању акта Управе града Београда и њених одељака АБр. 7591, 7608, 7625, 7633, 7634, 7637, 7820, 7845, 7846, 7862 и по прочитању акта иследног судије првост. суда за вар. Београд АБр. 7722, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати: Стеван Стевановић пекар, Живко Раичић пинтер, Милан Шијачки кројач, Марија жена Милана Шијачког, кројача, Ђорђе В. Ђорђевић, рабација, Арсеније Пантелић продавац, новина, Перса Ракић олд., Васа Ракић, молер, Љубица жена Филипа Димитријевића, каф. олд., Катарина жена Шандора Ервика, молера, Марија жена Андрије Величковића и Јозеф Силер, раденик: да су доброг владања а сиротног имовног стања: Коста Штрбић, предузимач, Фемка жена Косте Штрбића, предузимача, Драгољуб Коцић трг. Зорка удова пок. Јована Петровића, књиговође мин. финансија, Милош Мићић, контролор водовода и Живко Шокорац, пензионар; да су доброг владања и средњег имовног стања: Васа Стојановић, лимар, Јоца Јуришић, ковач и Ђока Поповић, порезник; да је доброг владања и доброг имовног стања: Петар Чоловић, судија касца. суда.

VII

Председник износи одбору на мишљење молбу Пере Ј. Јелвића трг. којом тражи уверење о породичном односу.

По прочитању те молбе СтБр. 2869, одбор је изјавио мишљење:

да се Пери Ј. Јелкићу може дати тражено уверење о његовом породичном односу.

VIII

Председник извештава одбор, да је суд општински решењем својим од 15. октобра тек. год. АБр. 7697, одлучио, да цена лебу за другу половину месеца октобра тек. год. т. ј. од шеснаестог закључно буде двадесет и две паре дин. по килограму, а леб да се продаје по двадесет пара дин. у тежини од девет стотина и десет грама.

По саслушању тога и разлога са којих је суд тако урадио, одбор је решио,

прима се к знању решење општинског суда о одређеној цени лебу и одобрава се у свему поступак суда при одређивању исте, а на име: да се средњој цени пшенице, при одређивању цене лебу додаје коефицијенат осам до даље одборске одлуке.

IX

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 7822 о држаној лицитацији за поткивање општинских коња, одбор је решио

да се поткивање општинских коња уступи Ђорђу Илићу оvd. ковачу, као најнижем понуђачу, за време од 1 јануара 1900 год. па до 31 децембра 1902 год. по годишњу цену од девет стотина деведесет и седам динара а под прописаним погодбама.

X

По прочитању молби: Леона Х. Пинто и Моше Ј. Овадије оvd. старинара АБр. 7440 и 7611 и по прочитању извештаја економног одељења, одбор је решио,

да се општински дућани постојећи у Краљ Александра улици, и то онај под бр. 4 уступи под закуп Леону Х. Пинту за време од 1 новембра 1899 па до 1 маја 1900 год. по месечну закупну цену од двадесет динара и осамдесет пара дин. под прописаним погодбама, а онај под бр. 6 уступи под закуп Моши Ј. Овадији за време од 1 новембра 1899 год. па до 1 маја 1900 год. по закупну месечну цену од двале-

сет динара а под погодбама, под којима га је до сада под закуп држао.

XI

Председник износи одбору на решење молбу Живка Спасојевића и осталих пиљара на Цветном тргу, закупаца малих дућана у дворишту пијаце, којом траже, да им се продужи закуп тих дућана до 1 јануара 1900 год. под досадашњим погодбама и цени.

По саслушању те молбе АБр. 7628, одбор је решио,

да се ова молба као неумесна одбаци а поменути дућани издаду под закуп од 1 новембра 1899 г. путем јавне лицитације, као што је раније одлучено.

XII

По прочитању акта: министарства војног од 4 фебруара 1898 АРБр. 695, пореског одељења за град Београд од 7 фебруара 1898 Пор. Бр. 1569, Управе града Београда од 28 јула 1899 КЛ 2558 и мишљења месног рачуноспитача АБр. 5857 а на предлог председника, одбор је решио,

да се министарству војном за ремонтски фонд исплати из буџетске партије на непредвиђене потребе седам стотина педесет и седам динара и шесет пара дин. на име вредности угинулог коња, кога је општина београдска дала држави као комору.

Ова сума да се у своје време накнади општини из приреза.

XIII

Председник износи одбору на решење молбу Јелене Вељковић, учитељице дечијег забавишта на Врачару и молбу Емилије Јовановић, учитељице дечијег забавишта за палилулки крај, којима моле да се дечијим забавиштима на Врачару и у палилули изда извесна количина дрва.

По прочитању тих молби АБр. 7064 и 7679 и по прочитању мишљења економног одељења, одбор је одлучио

да се дечијим забавиштима на Врачару и у Палилули изда за ову зиму по десет метара дрва.

XIV

По прочитању извештаја комисије за изналазак земљишта масе Наума Николића бив. бак. оvd. ГБр. 2647, одбор је решио,

да се овај извештај комисије одбаци и маса упути на парницу, ако се успеху нада.

XV

По прочитању молбе Пере А. Јовановића индустријалца оvd. ГБр. 2286 и по прочитању извештаја комисије за проучење и оцену исте молбе ГБр. 2682, одбор је решио,

да се Пери А. Јовановићу индустријалцу оvd. уступи плац регулационог фонда у јеврејској улици, који има површине сто пет квадратних метара и шездесет и осам квадратних десиметра на име накнаде за одузето му земљиште приликом регулације дунавске и јеврејске улице у простору од сто шест кв. метара и четрдесет и два квадратна десиметра.

XVI

По прочитању молбе црквено-школске јеврејске општине АБр. 5816 и по прочитању извештаја грађевинског одељења ГБр. 2210, одбор је решио,

да се црквено-школској јеврејској општини за грађење Синагоге уступе бесплатно плацеви регулационог фонда у Дубровачкој и Цара Уроша улици, који су у ситуационом плану означени бројевима од један до девет закључно, и то само за потребу синагоге, а под погодбом, ако наша црквена власт допусти подизање синагоге на томе месту.

XVII

Председник износи одбору на решење молбу Петра Мохачанина, којом тражи да му општина прода извесан плац регулационог фонда у дубровачкој улици.

По прочитању те молбе ГБр. 2000 и по прочитању извештаја грађевинског одељења, одбор је решио,

да се ова молба одбаци.

ТРГОВИНСКИ ЦЕНТРИ И ДРУМОВИ

по
СРПСКОЈ ЗЕМЉИ

НАПИСАО
КОСТА Н. КОСТИЋ

(НАСТАВАК)

После пада Смедерева 1439. г. Ново се Брдо одржавало доста дуго против најбоље турске војске и пало је тек 1441. г.¹⁾ Сегединским Миром Ново Брдо би Србима повраћено и оно остаде српско све до 1455. г.²⁾ Почетком Јунија 1455. г. султан Мухамед II. опколи Ново Брдо и после четрдесетодневног опсађивања град се под погодбом предаде. Утврђено је било, да се нико не дира; да свако може остати где је; али, по причању Михајла Константиновића из Островице, султан није одржао задату реч. Он посече одличне грађане, 320 момака и 700 женскиња раздаде својим људима а младиће, међу којима је био и сџам Константиновић, узеше за своје јани-

чаре.¹⁾ Гомилама нагомилано огромно богаство разграбише победиоци. Саска црква би претворена у џамију. У вароши би постављен бег и кадија, а у граду диздар ага.²⁾

Ова друга катастрофа доврши пад Новог Брда. Освајачи се труђаху да му подрже живот непрестаним колонизовањем; али Ново Брдо поче нагло опадати у становништву и у рударској и у трговинској радњи, док није најзад прешло у рушевине. Дубровачка се колонија временом растури у околна места а остатак Новобрђана истреби куга.³⁾

У XVI. в., по извештају Александра Комуловића од 1584. г., у Новом Брду дубровачко-саска колонија бројала је 600 душа (још доста знатна). Колонисте су биле већином златари. Били су ревностни католици па су за своје духовне и религијске потребе имали две цркве а једног капелана.⁴⁾

У XVI. и XVII. в. у српској црквеној хијерархији постојала је новобрдска архиепископија, под којом су била места: Ново Брдо, Јањево, Приштина, Вучитрн, Трепча,

Беласица.¹⁾ По заповести новобрдског АЕ. Никанора штампао је калуђер Димитрије 1539. г. један осмогласник.²⁾ У царским бератима неким митрополитима у прошлом и чак у овом веку Ново се Брдо непрестано помиње.³⁾

У првој половини XVII. в., по белешци турског географа Хаџи-Калфе, рударска радња у Новом Брду још није била престала. Новобрдски рудници давани су под закуп; у Новом се Брду налазио највећи део закупа рударске инспекције у Скопљу.⁴⁾ Султан је онда, по извештају Марина Биција, само из Новог Брда добијао половину материјала за ковање сребрног новца.⁵⁾ Ово је леп доказ о богаству новобрдских рудника још у XVII. в. У времену Бицијева путовања (1610. г.) у предграђу је било 40 католичких, 60 православних („de scismatici“) и 100 турских и јеврејских кућа.⁶⁾ Дакле, већ почетком XVII. в.

¹⁾ Гласн. к. XXV. с. 45. — Mon. Serb. с. 558. — Спом. III. с. 177.

²⁾ Спом. Обод. Прославе с. 60.

³⁾ Јастребов, Подаци с. 8., 31., 32., 34.

⁴⁾ Спом. XVIII. с. 59.

⁵⁾ Starine k. XX. с. 122—123.

⁶⁾ Јб. — Бици је путовао из Новог Брда у Прокупље; али он не казује којим је путем ишао до Прокупља. Вероватно да је ишао путем преко Гољка, низ Медвећу, преко Пусте и Пасјаче. Да је путовао у Лебане преко Лесковца у Прокупље, вероватно да би споменуо и Лесковац.

¹⁾ Јб. с. 43. — Ст. Новаковић, Ново Брдо с. 68—70. — Мијатовић, Д. Бурађ к. I. с. 141—142, 306.

²⁾ Мијат. Д. Бурађ к. II. с. 239 — 242. — Новак. Н. Брдо с. 91—93.

¹⁾ Гласник к. XVIII. с. 117.

²⁾ Hammer, Hist. Ottom. t. I. с. 196. —

³⁾ Hstrassen с. 56.

⁴⁾ Mon. Spect. v. XXIII с. 339.

XVIII

По прочитању молбе г. Владимира Мацаревића, секретара мин. правде АБр. 5620 и по прочитању мишљења грађевинског одељења ГБр. 2213, одбор је решио,

да се Владимир Мацаревић, секретар мин. правде ослободи, плаћања интереса у две стотине и седам динара и петнаест пара дин. на дуг општини београдској за саграђену калдрму пред његовим имањем у котарској сала дубровачкој улици.

Па како је из новца, који је г. Мацаревић положио општини београдској у отплату свога дуга наплаћена горе означена сума дужног интереса, то да му се ових две стотине седам динара и петнаест пара дин. стављених на одужење интереса урачунају у отплату главнице и ресто исте наплати, а означена сума интереса по књигама расходује.

XIX

По прочитању молбе Саве Сотировића оvd. АБр. 7619 којом нуди општини, да му откочи за своју потребу његову бараку коју има на Вел. Пијаци, одбор је решио,

да се ова молба одбаци.

XX

Председник саопштава одбору, да је комисија за проучавање општинског зајма привела свој посао крају и да ће се тај предмет са комисијским извештајем поднети у скоро одбору на решење. Моли одборнике, да у седницу у којој ће се ова ствар решавати дођу сви, пошто је ствар и замашна и од огромног значаја по општинске интересе.

По саслушању тога, одбор је

примио к знању ово саопштење председника.

РЕДОВНИ САСТАНАК

28. Октобра 1899 г.

Председавао председник општине г. Никола Д. Стевановић. Присутствовали члан. суда: г.г. Стеван Ивковић и Коста М. Симић. Од одборника били: г.г. Јанаћ М. Јанковић, Михаил С. Протић, Ђорђе Н. Соколовић, Трифун Ђорђевић, Васа Николић, Стојан Пајкић, Богоје Јовановић, Голуб С. Јанић, Марко С. Петронијевић, Младен Николић, Коста М. Бурић, Трајко Стојковић, Ђ. Димитријевић, Мита Петро-

на ново брдском тргу јављају се настањени Јевреји да конкуришу трговцима Дубровчанима. Саска је црква још постојала претворена у мошеју. Хришћани су, пак, имали две доста велике цркве.¹⁾

Новобрђани католици беху онда ревностни у својој религији. У своме писму Светој Конгрегацији у Риму од 28. Јан. 1653. г. католици Новобрђани (*Sinodici cattolici serbeski simgli, figlioli in Christo le catolici de Servia*) Франо Метојвић, Себа Ђиновић, Иван Дејановић и Себа Кумуагић моле, да им Света Конгрегација да једног а не два бискупа (да се не би развијао црквени скандал).²⁾ АЕ. Петар (1655.) Н. Брдо рачуна у ред главних места у Србији;³⁾ али већ 1671. г., по релацији фра-Бернардина, број католичких кућа смањено се свега на 18, а оне две хришћанске цркве биле су са свим опале и

1) Јб.

1) Mon. Spect. v. XVIII. c. 211—212, 225—226. — Света Конгрегација 1650 г. 11. јулија постави за призренског бискупа франевца Типровчанина Франческа Сојмировића; али и охридски бискуп жељаше бити призренским бискупом па он, шта више дође с том намером у Призрен. На тај начин призренска бискупија доби у исто време 2 бискупа. На то се жале Новобрђани. — У септ. 1630. у Новом се Брду због нечега бавио барски архиепископ Петар Masarechi.

3) Starine к. XXV. c. 189.

вић, Н. Петровић, И. Ковлић, Н. Спасић, А. Н. Крсмано-вић, Dr. Јован Бурић, М. Штрбић, Д. Тадић, Милов. Миленковић, Бура Пантелић.

I

Прочитан је записник одлука седнице, држане 21. октобра тек. год. и примљен без измена.

II

По прочитању акта управе града Београда и њених одељака, АБр. 7909, 7937, 8023, 8056, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио,

да је доброг владања и сиротног имовног стања: Никола Вујичић, деловођа фирме Свет. Милојевић, књијар; да су му непознати: Загорка, жена Михаила Николића служитеља, Лазар Илић, пиљар, Даница кћи Марка Ђирића бив. абаџије, Милош Јевтовић, каф. оvd., Радивој Радонић, скитница и Сава Котуровић, обућар; да је доброг владања и доброг имовног стања: Александра жена Филипа Мирковића, почасног мајора.

III

Председник износи одбору на мишљење молбе: Сретена Делића адв. и Марије жене Петра Николића, бив. контролора монопола, којима траже уверења о породичном односу и то: први за Хајнриха, Филипа и Жила браћу Брил, а друга за себе.

По прочитању тих молби Ст. Бр. 2865 и 2965, — одбор је изјавио мишљење,

да се могу дати тражена уверења о породичном односу и то Сретену Делићу, адв. за Хајнриха, Филипа и Жила браћу Брил и Марији жени Петра Николића, бив. контролора монопола, за себе.

IV

По прочитању акта заступника командира ноћних стражара АБр. 7938, којим спроводи суду молбу Видоја Стојановића, ноћног стражара, којом моли за петнаестодневно осуство, — одбор је решио,

Одобрава се Видоју Стојановићу, ноћном стражару, петнаестодневно осуство, које да му се рачуна од дана кад га буде употребио.

нису се могле оправити због великог трошка и сиромашности католика.¹⁾

Десетину година после релације фра-Бернардина Ново је Брдо било још у жалоснијем стању распада. По једном извештају управљеном папи од добро обавештена лица (по свој прилици од Петра Богданића), од 1685. г. Ново је Брдо имало у граду свега 10 кућа. Град чуваху 40 јаничара, који становаху ван градских зидина, у вароши. Град тек што не беше пао; на њему не беше ни врата ни прозора. У вароши беше свега 150 хришћанских и мухамеданских кућа.²⁾

После овог времена Ново Брдо настави своје опадање, У турско-аустријском ратовању од 1689. г. ђенерал Пиколомини рапортира да је заузео градић Novi Bardo,³⁾ што би могло послужити као до-

1) Ib. c. 198.

2) Theiner; Monum. Slav. Merib. t. II. § 333. c. 221... „In quella città alternativamente von Scopia rissidevano despoti de Servia. Vi sonodentro nel castello da 10 case; il suo ordinario presidio consiste in 40 gianiz zari, qualli tanti abitan fuori, e le case vi sono ovla città' in subento castello sono dei più di quelli ricchi contani temendo degli uomini inespugnabile, se fosse ben in ordine. Le miei Albanesi si sonofererti in numero 300 sono soli d'impradronirsi del luogo senza di spargimento di sangue; e si ivi sarà qualche alterazione trapopoli, la loro mira é pi parti. Za giuri sditione di quella città é molto ampla fertile e ricca, massime d'armenti. Il numero 150 case tra cristiane e Turehe e Serviane. И т. д.

3) Чулић. Годшњица к. VI. стр. 154.

V

По прочитању акта: београдске војне болнице од 21. октобра 1899 № 2866, команданта полиц. жандармерије од 22 октобра 1899 № 8273 и акта заступника командира ноћних стражара АБр. 7966, — одбор је решио,

Одобрава се Сави Нарићу, ноћном стражару, двомесечно осуство, које да му се рачуна од дана кад га буде употребио.

VI

По прочитању акта пореског одељења за град Београд АБр. 7965, — одбор је решио,

да одборници г.г. Трифун Ђорђевић, за кварт варошки, Ђорђе Тошић, за кварт теразиски, Богоје Јовановић за кварт палилулски, Коста М. Бурић, за кварт савамалски, Мита Ђорђевић за кварт дорћолски и Коста Михаиловић за кварт врачарски, са чланом суда г. Костом Симићем и шефом општ. грађ. одељења г. Раком Мутавџићем инжињером, образују ужи одбор и процене имања у реону вароши Београда, па ту процену са извештајем поднесу одбору на оцену и решење.

VII

Председник износи одбору на решење молбу Браће Пурића, оvd. тргов., закупца општ. дућана, којом траже, да им се продужи закуп тога дућана до 1 маја 1900 год. под досадањим погодбама и цени.

По прочитању те молбе АБр. 7992. и по прочитању мишљења економног одељења, — одбор је решио,

да се ова молба као неумесна одбаци.

VIII

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 7652, о држаној лицитацији за издавање под закуп општинског права за наплату таксе за продају бозе, и по прочитању понуда: еснафа бозаџиског АБр. 7819 и Димитрија С. Тасића АБр. 7879, — одбор је решио,

да се право наплате таксе за продају бозе у атару општине баоградске, уступи бозаџиском еснафу за време од 1. јануара 1900 год. па до 31. децембра 1902 год. под прописаним погодбама, а за годишњу

каз, да градић Ново Брдо, још при крају XVII. в. није био без икакве вредности.

И у овоме веку Ново Брдо, и онако малено, настави свој систематски пад. У времену Бујева путовања (четрдесетих година) Ново је Брдо имало свега 150 кућа и 3 џамије. У распалом средњевековном градићу седео је дремљиви ајан и управљао овим жалосним остатком некадање „мајке градова.“¹⁾ После неког кратког времена, у времену Ханова путовања, у Новом Брду било је свега 15 мухамеданских и само једна хришћанска кућа.²⁾ А данас? И данас се мало по мало роне руине некадањег новобрдског градића на висини од 1124. м. а на жалосним развалинама некадање новобрдске величине шири се бедно арнаутско село од 15 кућа.³⁾

Од Новог Брда пут је силазио у долину Мораве и ишао у Врање. Када је Ново Брдо опало, те није било потребе да се из Липљана или Приштине иде преко Новог Брда у Врање, пут је ишао преко Гиљана низ Мораву у Врање. Тим се путем путовало већ у XVI. в. (Б. Курипешкић је њиме прошао).

1) A. Boué. Recueil t. I. c. 317; Turquie t. II. s. 341. 375; t. IV. c. 508.

2) Hahn, Reise v. Belgrad n. Salonik. c. 146. —

3) Географски Преглед к. I. c. 24—24.

закупну цену од две хиљаде и две стотине динара, ако еснаф на толику цену пристане.

IX

По прочитању молбе А. Ђ. Бибе трг. АБр. 4288, одборске одлуке, донесене по истој у седници одборској од 15. јула тек. год. АБр. 5357 и по прочитању процене ГБр. 2781, — одбор је решио,

да се А. Ђ. Биби тргов. овл. уступи имање регулационог фонда, које се граничи имањима А. Ђ. Бибе из Дубровачке улице, Драгомира В. Радуловића из Цара Уроша улице, Миливоја Мајданца из Страхинића бана улице и општинског из Господар Јованове улице, које има у простору сто шестдесет и девет квадратних метара и педесет и четири квадратних десиметара, а по процени од пет динара и педесет пара дин. од квадратног метра, с тим, да је А. Ђ. Биба, дужан по процењену цену уступити од овог имања један метар ширине Драгомиру В. Радуловићу поред његовог имања, ради светлости, ако то Радуловић буде тражио и на процену пристао.

X

По прочитању извештаја члана суда г. Косте Симића АБр. 8141, о држаној лиценци за издавање под закуп општинских пијачних плацева у дворишту Цветног Трга, — одбор је решио,

да се општински пијачни плацеви у дворишту Цветног Трга издаду под закуп за време од 1. новембра 1899 г. па до 1. новембра 1900 г. под прописаним погодбама и то:

1.) Плацеви (свињске месарнице) под бр. 1 и 2. Стојану Даниловићу по закупну месечну цену од шестдесет и један дин.

2.) Плац (дубокана) под бр. 3 Таси Харизовићу по закупну месечну цену од дванаест динара.

3.) Плац (рибарница) под бр. 1 Божидару Тирићу по закупну месечну цену од осамнаест динара.

Врање (У спом. *Крлице*, *Крлице*; тур. *Вирак*, *Виралије*, *Врајно*; Х. Калфина, *Ујварина*).¹⁾

Врање се спомиње у српским споменицима већ у XIII. в. и Срби су њиме дефинитивно овладали тек под краљем Милутином. О средњовековном Врању може се толико поуздано мислити и знати да је било главним градом у истоименој жупи.

За време Турака Врање се јавља већ као знатна трговинска и индустријска варош. Особито је била развијена ковачка и ужарска индустрија. Како неки мисле, култура конопља у оном крају је велике старине, можда наслеђене од првобитних становника Балканског Полуострва Трачана и Илира.

¹⁾ † М. Ракић записао је традицију Врањана: „Да се Врање звало у старо доба *Голубице* или *Голунице*, као што се и цео врањски округ звао *голубицима* те је отуда постало легуриско помињање грчких владика *Аџи-Гулџу* Перистерџу да су га Турци из пакости прозвали „Враном.“ Види Отаџб. к. V. с. 35—41. У најновије време г. Ј. Хаџи-Василевић, чије расправе не носе отисак дубље студије и озбиљности, јавио се да покаже, како се Врање није никада звало Голубице, да није било врањске епископије и т. д. Чупић. Годишњ. к. XVI. с. 280—288, 301—310. — Г. Васиљевић има још ову комбинацију: *Врања* је име жупе а *Врање* име града. *Врања* се јавља у XI. а *Врање* у XIV. в. старије име *Врања* би доцније потиснуто млађим *Врање*. Јв. с. 268—279. — На месту дан. *Врања* Бује ставља римску *Транџуару* а Хан и Томашек *Анаурзум*. — Николомини по заузећу Приштине похита да се докопа пута „von Uranie.“ Писац чланака „Одломак из историје Београда“, који канда слабо познаје топографију турско-аустријског бојишта у XVII и XVIII. в., од овог обичног назива створио је неки „*Пут Ураније*“ (!). Чупић. Годишњ. к. VI. с. 153—154.

4.) Плац (рибарница) под бр. 2. Ђоки Стојковићу по закупну месечну цену од осамнаест динара.

5.) Плац (пиљарница) под бр. 4. Милану Караклајићу по месечну закупну цену од дванаест и по динара.

6.) Плац (пиљарница) под бр. 5 Јовану Стефановићу, по месечну закупну цену од четрнаест и по динара.

7.) Плац (пиљарница) под бр. 6 Спаси Петковићу по месечну закупну цену од петнаест динара.

8.) Плац (пиљарница) под бр. 7. Живку Спасојевићу по закупну месечну цену од шеснаест динара.

9.) Плац (пиљарница) под бр. 8. Манојлу Ранковићу по месечну закупну цену од петнаест динара.

10.) Плац (пиљарница) под бр. 9 Таси Харизовићу по месечну закупну цену од шеснаест динара.

11.) Плац (пиљарница) под бр. 10. Тодору Михаиловићу по месечну закупну цену од седамнаест динара.

12.) Плацеви (пиљарнице) под бр. 11 и 13. Николи Петровићу по месечну закупну цену од седамдесет и пет динара.

13. Плацеви (лончарнице) под бр. 14 и 15 Ђорђу Манчићу, по закупну цену од двадесет и пет динара, и

14.) Плац (пиљарница) под бр. 16. Марији Јанковић, по месечну закупну месечну цену од четрнаест динара.

XI

Председник износи одбору на решење молбу друштва за уређење и унапређење варошко-дунавског краја, којом тражи, да му општина уступи бесплатно онај камен, добивени од порушене гасне цамије, да га употреби на радовима на дунавском кеју.

По прочитању те молбе АБр. 7046, — одбор је решио,

да се ова молба одбаци и упита цамиски одбор, коме је овај камен раније уступљен: да ли има могућности, да тај камен употреби, па добивени одговор да се саопшти одбору ради даље одлуке.

Трг врањски био је и знаменит као рударски трг. У близини су се налазили власински и масурички рудници. У Врању се још правило оружје, секире, поткови и клинци и то се разносило по целом Балканском Полуострву.

Од Врања је пут ишао преко *Масурице* и *Сурдулице*, преко *Чемерника* у село *Старезмировци* и преко *Знепоља* и *Брезника*, или пак преко *Клисуре* у *Софију*. Овим је путем у XV. в. прошао дреки султан Мусија, у XVI. в. Курипешић.¹⁾

Рударски крај Масурице и Власине вероватно да спада у ред старијих рударских предела на Балканском Полуострву. Др. К. Јиречек ставља у предео Власине Јустинијанов кастел *Feagaria*-у.²⁾ Овај рударски крај је најславнији био у XVII в., јер Хаџи-Калфа бележи да су „познате гвоздене руде *Оласина* (Власина), од којих се праве ненадмашне секире и оружје.“³⁾ Експлоатација рудника задуго се одржала. Још у времену путовања аустријског путника Др. Хана примитивна металуршка индустрија није престала. У околини је било 6 топионица; топљењем руде бавили

¹⁾ У нашем веку овим је путем прошао А. Воећ.

²⁾ Fürstenthum Bulgarien с. 216—217.

³⁾ Споменик к. XVIII. с. 46.

XII

По прочитању молбе Михаила Симића, рачуноиспитача Главне Контроле АБр. 3699, извештаја грађевинског одељења ГБр. 1169 и по прочитању мишљења општинског правозаступника, — одбор је решио,

да се Михаилу Симићу, рачуноиспитачу Главне Контроле, исплати из општинске касе пет стотина седамдесет динара, на име накнаде штете причињене његовом имању у балканској улици бр. 23, приликом нивелисања поменуте улице. Овај издатак да падне на буџетску партију бр. 181. Од ове суме да се наплати од г. Симића све што има он давати општини за израђени тротоар пред његовим имањем.

XIII

Председник саопштава одбору, да је на дневном реду извештај комисије за проучавање питања о одређивању цене лебу и тежине пекарских производа.

По саслушању тога саопштења, одбор је одлучио,

да се решавање по овој ствари одложи за коју од идућих седница и да се за решавање тога питања сазове ванредна седница.

XIV

По прочитању акта Косте Скендеровића члана кв. варошког АБр. 7893, којом нуди општини равнање по спору његовом противу општине, због накнаде штете, — одбор је решио,

да се ова понуда Скендеровића упути општ. правозаступнику на мишљење, а по том тај предмет изнесе одбору на решење.

РЕДОВНИ САСТАНАК

4. Новембра 1899 г.

Председавао Председник општине г. Никола Д. Стевановић. Присуствовао чин суда г. Коста Симић. Од одборника били г. г. Михаило С. Протић, Ђ. Димитријевић, Ђока Тошић, Мита Петровић, Мих. Јовановић, Ј. М. Јанковић, К. Н. Јазаровић, А. Н. Кречановић, И. Козлић, Дамјан Стојковић, Д. М. Ђорђевић, Стојан Пајкић, Н. Петровић, Милов. Миланковић, Мијалко Миловановић, Д. Тадић, Д-р Ј. Бурић, Никола Спасић.

I

Прочитан је записник одлука седнице држане 28 октобра тек год. и примљен без измена.

су се Цигани. Рачунало се да је тих Цигана било на 300 фамилија, од којих је само 100 било у селу Јелашници.¹⁾

И данас се трагови тога примитивног рударства виде на Власинском Блату и његовој околини. На свима се странама, особито у долини Врле Реке, виде гомиле троске (зване „*купишта*“, изровљене закопине, из којих се руда вадиле и испирала), „дворишта“ (то су укопана корита у којима се руда испирала). „Још су свеже успомене на пећи, у којима је руда топљена и зване су *вигњеви*, и на *самокове* чији су чекићи стављани у покрет снагом текуће воде. На Јарчевој Реци притоци Власинског Блата била су два омања а у Врлој Реци био је један од 400 ока.“²⁾

3. Трговински друм од Котора у Брсково, Нови Пазар, Рудник, Београд.

Са више је гледишта био знаменит овај трговински друм. На првом месту он је спајао Зетско Приморје са српским По-

¹⁾ Hahn, Reise с. 78, 80. — И данас у Нишу постоји једна „колонија“ Масуричких Цигана, који су изврени ковачи. Вероватно да су се они доселили када је у Масурици престао рударски и ковачки рад.

²⁾ Др. Ј. Цвијић, Извори, тресаве и водопади. Из Гласа к. LI. с. 90—81.

II

По прочитању акта Управе града Београда и њених одељака АБр. 8079 8080 и 8244 и по прочитању акта истражног судије првост. суда за вар. Београд АБр. 8120, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио,

да су му непознати: Алекса Цетиња, чистач при трамвајском друштву, Живојин Бота, кројач, Локман Ахметовић и Хазир Ахметовић, бозације; да је доброг владања и доброг имовног стања Коста Шпартал, адвокат.

III

Председник износи одбору на мишљење молбу Стефане Розманит, којом тражи уверење о породичном односу.

По прочитању те молбе СТБр. 2079, — одбор је изјавио мишљење,

да се Стефани Розманит може дати тражено уверење о породичном односу.

IV

Председник извештава одбор, да је суд општински решењем својим од 30 октобра тек. год. АБр. 8111 одлучио, да цена лебу за прву половину месеца новембра о. г. буде иста, која је била и у другој половини октобра т. г. т. ј. двадесет и две паре по килограму, а леб да се продаје по двадесет пара у тежини од девет стотина десет грама.

Одбор је примио к знању

ово решење суда општинског.

V

По прочитању понуде Димитрија Грујића, месара и мишљења економног одељења АБр. 8066, — одбор је решио,

да се општинско земљиште, постојеће између Дунава и старе ботаничке баште изда под закуп за време од 1. јануара 1900 год. па до 1. јануара 1903 год. Димитрију Грујићу месару по годишњу закупну цену од сто педесет и шест динара под прописаним погодбама.

VI

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 8215 о држаној лицитацији за изда-

вање под закуп оправке свију општ. возова коларско-ковачког рада, — одбор је решио,

да се оправке коларско-ковачког рада свију општ. возова уступе Танасију Јовановићу, оvd. ковачу за време од 1. Јануара 1900 г. па до 31 децембра 1902 г. за годишњу цену од хиљаду три стотине четрдесет и седам динара и педесет пара динарских под прописаним погодбама.

VII

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 8246, о држаној лицитацији за издавање под закуп оправке свију општинских возова: сарачко-сатлерско — тапетарско-фарбарског рада, — одбор је решио,

да се оправка сарачко-сатлерско тапетарско-фарбарског рада свију општинских возова уступи Кости Нешићу, сатлеру оvd. за време од 1 јануара 1900 г. па до 31. децембра 1902 за годишњу цену од хиљаду осам стотина шездесет и пет динара под прописаним погодбама.

VIII

Председник износи одбору на решење молбу Симе Наумовића, оvd. месара, којом тражи, да му се уступи под закуп један пијачни општ. плац на Цветном Тргу.

По прочитању те молбе АБр. 8224 и по прочитању извештаја економног одељења, — одбор је решио,

да се ова молба одбаци, а означени плац изда под закуп путем јавне лицитације.

IX

На предлог председника општине, — одбор је решио,

да одборници г. г. Д-р Јован Ђурић, Мита Петровић, Мих. Јовановић, Коста Др. Ризнић и Димитрије Тадић, као одборски повереници са општинским судом саставе пројект буџета за 1900 год. и поднесу га одбору на решење.

Од одређених одборника могу пуноважно тројица радити.

дунављем. Отуда се он и називао *Зетским Друмом* (Via de Zenta) и то је био *прави Зетски друм*. На њему су се находили неколики знаменити тргови, трговински центри првога реда: *Котор*, *Брсково*, *Нови Пазар*, *Београд*. Њиме су се српске сировине односиле на которски трг, где су имале бољу пијацу него ли и у самом Дубровнику. Которци, озбиљни конкуренти Дубровника, њиме су цонајвише, ишли у Српску Земљу великим трговинским пословима. Без сумње су њиме, као најкраћим путем, Которци одлазили у мађарске земље. Друга знаменитост овога друма састојала се у томе, што је прелазио преко најзнатнијих рударских предела у Српској Земљи, преко предела, где треба ставити први почетак српског рударства. Он је прелазио преко Полимља и преко Рудника а имао веза преко знаменитог трга Плана са копаоничким рудницама. То је чинило, да се њиме, релативно, цонајвише проносили српски сирови метали. Котор је био знаменит трг српских метала, који су се из Брскова, Плана и Рудника товарима доносили на которски трг.

Овај је друм имао и стратегиску вредност, јер су обично њиме продирали Мађари у намери да продру у Расу или на Косово. То је бивало како за време

српскога господства тако и за време Турака.¹⁾

Зетски је Друм са Приморја полазио из три места: из *Бара*, *Будве* и *Котора*. Из Бара је ишао кроз Сутормански Кланац и долином Црмнице, а из Будве и Котора данашњим путем преко Цетиња. Сви се ови путови састојали у један главни у долини Мораче код Подгорице.²⁾ Предео, којим су ишли ови путови, данас је са свим го, а у средњем веку, па шта више, и све до XVII. в. беше покривен величанственим шумама.³⁾

Будва.⁴⁾ (Виз. Βούδοβα, Βούδοβα, Βουδοβα; у спом. Butua, Bubva, Budva, Budva, Budua, Budno, città di Budua, civitas Buduanensis, Боудька.)

¹⁾ У дубровачким књигама 8. Apr. 1335... quod si in medietate dominus rex Ungariae personaliter cum suo exercitu intraverit Regnum Raxiae et venerit usque Rudinice u. m. Mon. Spect. v. XIII. 356. — Дубровчани пишу миланским регентима 10 Окт. 1444. Notifichemo a la Vostra Maguificentia certe novele quale havemo havute per la via de Smedreno. come al governatore Jancho passo il Danubio cum gran copia de gente a 24 del pasato el quale ando ala via de Rudista et de li ando alla via de Uxabar. Макуш. Спом. с. 81. Rudista је Рудник а Uxabar је вероватно, покварено Јенбазар.

²⁾ Hstrasen с. 88.

³⁾ Јб.

⁴⁾ О Бару је било говора, а о Котору говориће се доцније.

X

По прочитању извештаја ужег одбора за процену имања у вароши Београду АБр. 8288 према закону о непосредној порези, — одбор је приступио претресу тога извештаја и изјавио мишљење,

да имања у вароши Београду вреде од квадратног метра по улицама и то:

1. *Авалској* на Савинцу (пређе Змајевој) пет динара;
2. *Аврамовој* на Дунавском крају код нове Синагоге три динара;
3. *Балканској* у Теразиском кварту (пређе Балканска и Пиварска) од Теразија до Тетова десет динара;
3. а *Балканској* у Теразиском кварту (пређе Балк. и Пиварска) од Тетова до Бајлона двадесет динара;
4. *Банашкој* у дунавском крају (пређе Рибарска) четири динара;
5. *Бачванској* у дунавском крају (пређе Митровичка) три динара;
6. *Башишованској* у палилулском кварту (пређе Баштованска) два динара;
7. *Београдској* (дели Савинац од Врачара) пређе Београдској десет динара;
8. *Бирчаниновој* у врачарском кварту (пређе Сјеничка) осам динара;
9. *Бисиричкој* у кварту палилулском на хаџи Поповићевом имању педесет пара дин.
10. *Богојављенској* у кварту Варошком (пређе Богојављенска) тридесет и пет д.
11. *Божељској* на Савинцу иза старог Споменика педесет пара дин.
12. *Босанској* у кварту Савском и Теразијском (пређе Савамалска и Вазнесенска) десет динара;
13. *Браничевској* на Савинцу (пређе Бихлерова) три динара;
14. *Бранковој* у кварту Савамалском (пређе Господска) петнаест динара;
15. *Браће Неђића* на Савинцу (пређе Костина) шест динара;
16. *Варваринској* на Савинцу (пређе Послужитељска) четири динара;
17. *Вардарској* на Савинцу (пређе без старог имена) три динара;

Будва се спомиње још у IX. в., као град који су 840. г. напали Маври.¹⁾

У Средњем Веку Будва није била тако знаменита трговинска варош, јер су у близини били Котор и Бар, већа и знатнија трговинска места. Тако у XV. в. спомиње се, да Будванци тргују вином, по мало извозе пастрму; али је град ипак био сиромашан и морао је довозити хране из Драча, Љеша и Скадра.²⁾

Помиње се 1351. г. да се у Будви бавио цар Душан.³⁾

Будванци су трговинским пословима одлазили у Дубровник. В. Д. В. 3. септ. 1361. г. допусти једном Будванцу да може из Дубровника извести „aliqua arma et aliqua cavescia rannorum.“⁴⁾ Д. В. 29. Окт. 1361. прими једнога Будванца за свог суграђанина.⁵⁾

Исто су тако и Дубровчани одлазили у Будву. Г. 1359. Будванци беху опљачкали једну дубровачку лађу у свом пристаништу.⁶⁾ С тога се отворише неприја-

¹⁾ Mon. Spect. v. VII. с. 342. (К. Порфирогенит).

²⁾ Mon. Spect. v. XXII. с. 212—213.

³⁾ Mon. Spect. v. III. с. 84. Adesso siá noto a tutti, come io Stephano imerator essendo Buduaa in la giesia de Sancta dei Genetrice.

⁴⁾ Mon. Spect. v. XXVII. с. 117.

⁵⁾ Јб с. 134.

⁶⁾ Mon. Spect. v. XIII. с. 285—286. По овоме се може мислити да су Будванци, као год и њихови суседи Уцињани, били по мало гусари.

18. *Везир Соколовића* у дунавском кварту (пређе Јевремова) дванаест динара;
19. *Велики Степени* у Савалском кварту (пређе Велики Степени) петнаест динара;
20. *Владетиној* у палилулском кварту (пређе Владетиној) три динара;
21. *Влајковићевој* у палилулском кварту (пређе Младенова) петнаест динара.
22. *Видиној* у палилулском кварту на Хаџи Поповићевом имању педесет пара дин.
23. *Видинској* у палилулском кварту (пређе Болничкој) осам динара;
23. а *Видинској* у палилулском кварту (пређе болничкој) баштованџинице два динара;
24. *Високог Штевана* у дунавском кварту (пређе Поречка) два динара;
25. *Високој* у палилулском кварту (пређе Матина) два дин. и педесет п.
26. *Вишеградској* у кварту врачарском (пређе иста и Суводолска) четири динара;
27. *Вишњицевој* у дунавском кварту (пређе Бркиној) до Обрнежевићевог имања десет динара;
- а даље од Обрнежевићевог имања пет динара;
28. *Војводе Добриња* у палилулском кварту (пређе Миријевска) три динара;
- 28 а *Војводе Добриња* у палилулском кварту пређе Миријевска од штала Краљевих два динара;
29. *Војводе Миленка* у кварту врачарском (пређе Мостарска и Чардаклиска) пет динара;
30. *Војвођанској* на Савинцу (пређе Мокролушки пут) један динар;
31. *Вук Караџићевој* у кварту варошском (пређе иста) тридесет и пет дин.
32. *Главишевој* у палилулском кварту (пређе Изворска) три динара;
33. *Господар Јевремовој* у кварту врачарском (пређе Крунска и део Надеждине) десет динара;
34. *Господар Јованова* у дунавском кварту (пређе горња Јованова) десет динара;

35. *Граничарској* на Савинцу (пређе без имена до Лауданове) један динар;
36. *Грачаничкој* у варошском кварту (пређе Спасовска) двадесет и пет дин.
37. *Граховској* на Савинцу пређе без имена до Лауданове један динар;
38. *Гробљанској* у кварту палилулском (пређе иста) до моста два динара;
- 38 а *Гробљанској* у кварту палилулском (пређе иста) од моста један динар;
39. *Гружанској* на Савинцу (пређе Кумовска) педесет пара дин.
40. *Гундулићевој* у палилулском кварту (пређе Поштанска) десет динара;
41. *Далмашинској* у палилулском кварту (пређе Лесковачкој) три динара;
42. *Даничићевој* на Савинцу (пређе иста) шест динара;
43. *Дворској* у Теразијском кварту (пређе иста) двадесет и пет дин.
44. *Девојачкој* у Теразијском кварту (пређе иста) осам динара;
45. *Делиградској* у врачарском кварту (пређе Писарска) осам динара;
46. *Демјској* у кварту варошском (пређе иста) тридесет динара.
47. *Десиош Ђурђевој* у дунавском кварту (пређе Македонска) два динара;
48. *Дечанској* у кварту теразиском и палилулском (пређе два Јаблана) двадесет динара;
49. *Добрачиној* у кварту варошском и дунавском (пређе иста) десет динара;
50. *Добрињској* у кварту теразиском пређе Рудничка и део Надеждине десет динара.
51. *Досишијевој* у кварту варошском и дунавском (пређе иста) десет динара;
52. *Драгачевској* на Савинцу (пређе Стражарска) један динар;
53. *Драчкој* у кварту дунавском (пређе Банатска) два динара;
54. *Дринској* у кварту врачарском (пређе „лени изглед“) четири динара;
55. *Дринчићевој* у кварту палилулском (пређе Вишничка) три динара.

56. *Дубљанској* на Савинцу (пређе Рајкова и нижа Дојчинова) један динар;
57. *Дубровачкој* у кварту варошском и дунавском (пређе иста) до Терзибашића сто динара;
- Дурбровачкој* у кварту варошском и дунавском (пређе иста) од Терзибашића до Кике. педесет динара;
- Дурбровачкој* у кварту варошском и дунавском (пређе иста) од Кике до „Грчког Краља“ десет динара;
58. *Дунавској* у дунавском кварту (пређе последња до Дунава) од „Грчког Краља“ до Дунава четири динара;
59. *Дурмишорској* у кварту врачарском (пређе Борова и Цветна) четири динара;
60. *Ђушиној* у кварту палилулском (пређе Ђукина“) два динара;
61. *Жичкој* на Савинцу (пређе Возаровића крст) један динар;
62. *Железничкој* у кварту Савалском (пређе насип преко Венеције) шест динара;
63. *Задарској* у кварту варошском (пређе Златарска) шест динара;
64. *Загумској* у кварту палилулском пређе иза кафане Сибирије један динар;
65. *Зворничкој* у кварту савалском (пређе Барска ушла у улице Херцеговачку и житни трг).
66. *Зелени венац* у кварту Савалском и теразијском (пређе барска) двадесет динара;
67. *Зешској* у кварту палилулском (пређе иста) шест динара;
68. *Злашиборској* на Савинцу пређе Петровачка један динар;
69. *Змаја од Ноћаја* у кварту дунавском (пређе Ноћајска) десет динара;
70. *Змајевој* у кварту палилулском (пређе иста) пет динара;
71. *Зориној* на Савинцу (пређе иста и Македонска — Савинац) шест динара;
72. *Иван Беговој* у кварту варошском (пређе Јеленска) двадесет динара;
73. *Иванковачкој* у кварту палилулском (пређе Дуванџијска) два динара;

тељства између Будве и Дубровника;¹⁾ али већ 1360. г. Будванци начинише уговор мира, који је имао да загарантује и српски патријарах.²⁾

У XIV. и XV. в. бурна беше историја града Будве. Будва немађаше мира прелазећи из руку у руке појединих господара Г. 1367. помиње се Баоша као „господар Будве“³⁾ 1368. — Ђурађ Баошић,⁴⁾ 1392, Радич Црнојевић,⁵⁾ 1396. — Сандаљ Хранић,⁶⁾ По уговору ратификованом 30. Јан. 1413. г. Млеци уступише Баоши, сину Ђорђа Страцимировића Будву са Уцињем и годишње 1.000 дуката,⁷⁾ али већ 1421. год. „castrum Buduae“ опет бејаше у млетачким рукама.⁸⁾ По уговору начињеном између Ђурђа и Млетачке Републике од

14. авг. 1435. г. Млеци уступише Будву деспоту Ђурђу.¹⁾ Али, кад Стеван Црнојевић нападе Будву и њен предео опустоши а деспот Ђурађ Будву не одбрани од војводе Стевана, Будванци у тескоби замолише Млетке да им предаду свој град. Млетци ову молбу Будванаца примише и и млетачки „provisores in Albania“ 1. авг. 1442. г. примише Будванце за млетачке „subditos et fidelisimos.“²⁾ Али Стеван Црнојевић не поврати Будванцима заузету територију, за што га чак и Млеци узалуд молише.²⁾

Док је Будва била у млетачким рукама, градом је управљао кнез или ректор,³⁾ који је заједно са командантом тврђаве, comestabile-ом, становао у опалом старинском градићу.⁴⁾

И ако је Будва признавала млетачку власт, ипак је она уживала благодети неке унутрашње грађанске слободе, зајемчене потврђеним уговорима. Год. 1426. Будва задоби свој градски статут; али честе Буд-

ванске петиције управљене млетачком дужду показују, да су Млеци гледали да те слободине, што више умање. Положај је Будванаца био одиста веома тежак. С једне стране Турци и Паштровићи, с друге стране у граду млетачка посада и супрематија.

По градском статуту при увозу сукна и поркета (panno et fustagno) плаћало се на име царине 2 гроша од комада; на сваку словенку (schiačina) такође 2 гроша и на све остале трговине 3%. Увезена роба не сме се продати или разбалати, док се не покаже цариницима, који ће је царинити. Који то не учини, платиће кријумчарску казну на сваки комад чохе 1 дукат, на сваки комад поркета и на сваку словенку по 12 динара а на све остале трговинске артикле 20%. Половина је царине ишла на грађевину цркве Светог Јована, градског протектора а друга је половина ишла у општинску касу.

(Наставиће се)

¹⁾ Јб. с. 273—275.

²⁾ Јб. с. 291—292. 21. Man, 1360. Cons. Rogat. de componendo pacem cum illis de Budua, si consentient non tenere baerham et quod iurent pro omnibus de contra offendere aliquem de Ragusio. Et si offenderent, quod teneantur dare nodis malefactorum. Et quod faciant venire litteram patriarache, quod ipse consentit et promittit habere concordiam.

³⁾ Mon. Spect. v. III. с. 45.

⁴⁾ Mon. Spect. v. IV. с. 83.

⁵⁾ Mon. Spect. v. III. с. 85.; v. IV. с. 301. Radiz de Černue.

⁶⁾ Mon. Spect. v. III. с. 86—87. Sandalis de Chosachi, dominus Buduae.

⁷⁾ Mon. Spect. v. III. с. 88—91.; v. XII. с. 23—28. 30—31, 68—70.

⁸⁾ Mon. Spect. v. III. с. 92.

¹⁾ Јб. v. XXI. с. 82.

²⁾ Mon. Spect. v. III. с. 97—98.

³⁾ Mon. Spect. v. XXII. с. 44—45.

⁴⁾ Mon. Spect. v. VIII. с. 17.; v. XXII. с. 18., 227.

⁵⁾ Mon. Spect. VIII. с. 17. Релација Л. Венерија и Ј. Ковтаринија од 27. Окт. 1525. г.

74. *Израиљевој* у кварту дунавском (пређе Крушедолска) два динара;
75. *Јаворској* у кварту Савамалском (пређе иста) десет динара;
76. *Јакшићевој* у кварту варошком (пређе Лепеничка) тридесет динара;
77. *Јасеничкој* у кварту палилулском (пређе без имена) десет динара;
78. *Јеврејској* у кварту дунавском (пређе иста) четири динара;
79. *Југ Богдановој* у кварту савамалском (пређе Једренска) дванаест динара;
80. *Југовићевој* у кварту дунавском (пређе иста) двадесет динара;
81. *Каменичкој* у кварту савамалском (пређе иста) пет динара;
82. *Капешан Мишиној* у дунавском кварту (пређе Војничка) до Душанове десет динара;
82. а *Капешан Мишиној* у кварту дунавском (пређе Војничка) од Душанове до Дунава шест динара;
83. *Кашанићевој* у кварту врачарском (пређе Чобанска) четири динара;
84. *Кашичевој* у кварту врачарском (пређе Мајурска и поред Роше) осам динара;
85. *Кичевској* на Савинцу (пређе пут два гроба) један динар;
86. *Кнегиње Љубице* у кварту варошком и дунавском пређе Љубичина до Југовићеве улице двадесет динара;
86. а *Кнегиње Љубице* у кварту варошком и дунавском (пређе Љубичина) од Југовићеве до Душанове улице десет динара;
- Кнегиње Љубице* у кварту варошком и дунавском (пређе Љубичина) од Душанове до Дунава шест динара;
87. *Кнез Даниловој* у кварту палилулском (пређе тежачка) четири динара;
88. *Кнез Лазаревој* у кварту варошком (пређе иста) дванаест динара;
89. *Кнез Милешиној* у кварту палилулском (пређе иста) до Видинске десет динара;
- Кнез Милешиној* у кварту палилулском (пређе иста) до краја два динара;
90. *Кнез Милошевој* у кварту врачарском (пређе иста) и Обренова до Поцерца Милоша двадесет динара;
- Кнез Милошевој* у кварту врачарском (пређе иста и Обренова) од Поцерца Милоша десет динара;
91. *Кнез Михаилова* у кварту варошком (пређе иста) сто динара;
92. *Кнез Михаилов венац* у кварту савском, варошком и дунавском, дуж градског поља до Реалке двадесет пет дин.
- Кнез Михаилов венац* од Реалке до Душанове улице петнаест динара;
- Кнез Михаилов венац* од Душанове улице три динара;
93. *Кнежев Споменик* у кварту варошком и теразијском (пређе Позоришни трг) сто динара;
94. *Книћанинова* у кварту дунавском (пређе Малоруничка) четири динара;
95. *Коларчевој* у кварту теразијском пређе „Цариградска“ сто динара;
96. *Кондиној* у кварту палилулском (пређе иста) десет динара;
97. *Копачићкој* на Савинцу (пређе без назива) два динара;
98. *Косачиној* у кварту дунавском (пређе иста и део бивше Јакшић затвара се
99. *Косачићев венац* у кварту варошком и савском (пређе иста) двадесет динара;

100. *Космајској* у кварту савском и теразијском (пређе иста) десет динара;
101. *Косовској* дели палилулски од теразијског (пређе иста) десет динара;
102. *Которској* на Савинцу (пређе Лукина до реона) два динара;
102. а *Которској* на Савинцу (пређе Лукина од реона) један динар;
103. *Кочиној* на Савинцу (пређе Викторова) четири динара;
104. *Крагујевачкој* на Савинцу (пређе без назива) педесет пара дин.
105. *Крајинској* на Савинцу (пређе код 7 кућа) педесет пара дин.
106. *Краљ Александровој* у кварту теразијском палилулском врачарском и Савинцу (пређе Маркова и Фишегписка) до Лазаревића педесет динара;
- Краљ Александровој* до Београдске улице двадесет динара;
- Краљ Александровој* до Копачичке улице десет динара;
- Краљ Александровој* од Копачичке улице четири динара;
107. *Краљ Милановој* у кварту Теразијском и врачарском (пређе иста и Крагујевачка) до Ресавске сто динара;
- Краљ Милановој* од Ресавске до Славије четрдесет динара;
108. *Краљ Милушиновој* у кварту врачарском (пређе Милутинова и Орловића) десет динара;
109. *Краљев Трг* у кварту дунавском и варошком (пређе Велика пијаца) осамдесет динара;
110. *Краљевића Марка* у кварту савамалском (пређе иста и Сереска) од Антуле до пијаце четрдесет динара;
- 110 а *Краљевића Марка* од Зеленог венца до Антуле десет динара;
111. *Краљице Нашиљје* у кварту теразијском (пређе Абаџијска и Министарска) десет динара;
112. *Крушедолској* на Савинцу (пређе Чобанска) четири динара;
113. *Кумановској* на Савинцу пређе Шуменковића) пет динара;
114. *Курсулиној* на Савинцу (пређе Херцеговачка) четири динара;
115. *Лаудановој* на Савинцу (пређе Дојчинова) педесет пара дин;
116. *Личанској* у кварту савском (пређе Кождарска) пет динара;
117. *Ловћенској* у кварту савском (пређе Препеличка) осам динара;
118. *Ломиној* у кварту теразијском (пређе иста) осам динара;
119. *Љубићској* у кварту дунавском (пређе Грочанска) десет динара;
120. *Мајор Илићевој* у кварту палилулском (пређе Школска) десет динара;

Овде је прекинуто даље претресање овог извештаја с тим, да се у идућој седници настави.

XI

По прочитању акта VII. пуков. окр. команде ОВБр 1030 и по прочитању молбе Васе Николића дрварског трговца, ОВБр. 3291, — одбор је изјавио мишљење,

да Васа Николић, дрварски трговац, може дати у име коморе једног јахаћег коња са прибором.

XII

По прочитању молбе Димитрија Грујића месара олд. АБр. 7943 и по прочитању извештаја општ. књиговодства и општинског правозаступника, одбор је решио,

да се Димитрије Грујић, месар олд. ослободи плаћања општини београдској дужног интереса у пет стотина седамдесет и два динара и шест пара дин. на дужну

закупну цену од таксе за лед и по књи-гама дужна сума расходује, с тим да одмах плати главницу и утрошену таксу по већ поведеном спору за наплату овога дуга.

XIII

Председник износи одбору на решење молбу Ристе Крстића, предузимача, којом тражи, да му општина прода по цену од двадесет дин. од квадратног метра извесну површину свога земљишта, које је експроприсала од масе пок. Јоксима Наумовића за продужење Симине улице.

По прочитању те молбе ГБр. 2842. и по прочитању извештаја грађевинског одељења, — одбор је решио,

да се Ристи Крстићу, предузимачу уступи остатак општ. земљишта које је општина експроприсала од масе Јокс. Наумовића за продужење Симине улице, који не буде општини за продужење и проширење поменуте улице потребан, а по цену од двадесет и осам динара по квадратном метру, сходно ранијој одборској одлуци.

XIV

По прочитању молбе Милеве Јорговић, удове АБр. 8086 којом тражи новчану помоћ за отварање завода за вештачке женске радове за палилулски квартал, — одбор је одлучио,

да се ова молба упути комисији за састав буџета за 1900 годину, да је има у виду при саставу буџета и оцени има ли буџетске могућности да се по истој учини.

XV

За остале предмете, стављене на дневни ред за данашњу седницу и то:

Молба Косте Скендеровића, за накнаду штете и понуду равнања са општином и молба Настасије Миловановић, удове, за експроприсање једног дела њеног имања и зграде на Кнез Михаиловом венцу (Калимегдан), — одбор је одлучио,

да се одложе за идућу седницу.

Б Л А Г О Д А Р Н О С Т

Г. Јулијус Химелсбах олд. шеширџија, у једној парници добио је у име таксе и дангубе 7.60 дин. и тај новац одмах предао суду, као поклон, за овдашњу сиротињу.

У име своје сиротиње, суд општине београдске овим изјављује благодарност племенитим дародавцу.

Од Суда Општине београдске 26. Новембра 1899. г. ББр. 5441., у Београду.

О Б Ј А В А

Командант VII. пуковског округа, актом својим № 11.838 послао је суду овоме извештај број војничких исправа за оне обвезнике, који до данас још исте нису примили с'налогом да их дотичним обвезницима суд олд. на подпис преда.

Суд општине београдске, позива ниже именоване војне обвезнике, да одмах предстану суду општинском, Војном Одељењу, да своје исправе приме, на случај, да ко од ниже именованих обвезника није сада у Београду, да суду предстане најближи

му сродник, да за њега исправу прими, а до овоме позиву неби следовао биће кажњен:

(Наставак)

251. Михајло Ђорђевић, кочијаш
 252. Милан Анђелковић из Ниша, кочничар на железници
 253. Танасије Петковић из Ниша, кожар
 254. Петар Митровић из Шапца, приправ. жељезнички
 255. Благоје Митровић из Туприје, пивар
 256. Јован Стојадиновић из Пожаревца, трг. помоћник
 257. Иван М. Миловановић из Пожаревца, трг. помоћник
 258. Душан Пешић из Крушевца, опанчар
 259. Станимир В. Булић из Смедерева, ђак
 260. Јован Јоксимовић из Доњ. Милановца, бакалин
 261. Крета Првуловић из Неготине, матроз
 262. Сава Андрић из Обреновца, трг. помоћник
 263. Велимир Стојановић из Књажевца, прак. мин. Финансија
 264. Данило Косте Стаменковића из Врање, пиљар
 265. Тома Јанићијевић из Врање, бакалин и кафеџија
 266. Светозар Филиповић из окр. рудничког, помоћ. стаклорез.
 267. Коста Ајдачић из окр. рудничког, писар царинаре
 268. Милош П. Јовановић из Ваљева, калфа кројачки
 269. Душан Ђорђевић из Јагодине, калфа трговачки.

(Наставиће се)

О Г Л А С

Општина београдска издаваће путем јавне усмене лицитације под закуп следећа своја права и имања и то:

- I. На дан 30. новембра т. г. пренос угља на белим водама. Кауција 500 дин.
 II. На дан 1. децембра т. г. чишћење димњака на општинским зградама. Кауција 100 динара.
 III. На дан 2. децембра т. г. право узимања и продавања цубока. Кауција 3000 динара.
 IV. На дан 3. децембра т. г. земљиште испод војеног сењака. Кауција 120 динара.
 V. На дан 4. децембра т. г. дућане и тезге у великој згради на Цветном тргу. Кауција за дућане по 100 а за тезге по 15 динара.
 VI. На дан 7. децембра т. г. право наплате фијакерске таксе. Кауција 200 динара.
 VII. На дан 8. децембра т. г. право наплате таксе за попашу на општинским утринама. Кауција 300 динара.
 VIII. На дан 9. децембра т. г. земљиште „Стари Сењак“. Кауција 120 динара.
 IX. На дан 10. децембра т. г. плац у Сарајевској улици. Кауција 20 динара. и

X. На дан 11. Децембра т. г. плац код чесме Кнегиње Љубице. Кауција 20 динара.

Све ове лицитације држаће се у канцеларији економног одељења суда општинског у одређене дане од 2 до 5 сати после подне, сем лицитације о издавању дућана и тезги на Цветном тргу која ће се држати на лицу места.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско, а празником од 9 до 11 сати пре подне и при лицитацији.

Од стране Суда општине града Београда 19. новембра 1899. год. АБр. 8482 у Београду.

ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛА

о уређењу еснафа димњичарског

Члан 13.

Чишћење димњака вршиће се радним данима пре и после подне, и сваки без разлике дужан је допустити чишћење димњака.

Но ако је коме са извесних разлога немогућно допустити чишћење једнога дана, дужан је то без одлагања допустити другога дана у исто време.

Тако исто димњичар је дужан следовати на сваки позив за чишћење димњака, а нарочито за случај пожара.

Члан 16.

За чишћење димњака плаћају се ове таксе:

- а) за чишћење димњака цилиндар без разлике на спрат . . . 0·40 динара
 б) за чишћење димњака простог . . . 0·20 ”
 в) ” ” ” на два спрата . . . 0·40 ”
 г) за чишћење гвозденог шпархерда . . . 0·40 ”
 д) за чишћење зиданог шпархерда . . . 0·40 ”
 њ) за чишћење зиданог шпархерда великог у гостионицама . . . 1— ”
 е) за чишћење фуруна с чунковима од два метра на више . . . 0·40 ”
 ж) за чишћење фуруна с чунковима до два метра . . . 0·20 ”
 з) за испаливање димњака . . . 1·50 ”
 и) за чишћење типлова на пекарницама од типла . . . 0·20 ”

Члан 17.

Таксе за чишћење димњака плаћају сопственици зграда, а за масе масени стараоци. Само у одсуству ових плаћају закупници (кирајџије).

Плаћање прописних такса обавезно је. У случају противљења, таксе ће наплатити полицијска власт без икаквог одлагања.

По наплати таксе димњичар је дужан сваком без разлике издати признаницу, у којој мора бити назначено: колико је и каквих димњака очишћено, на чијој згради, колико је наплаћено и ког је дана чишћење вршено. На полеђини признанице морају бити одштапане таксе из члана 16. правила.

Признанице морају бити снабдевене оригиналним потписом мајстора, кодотичном ре-ји у ону занат упражњава.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Из штампарије Д. Димитријевића изашла је књига

БУЊЕВЦИ И ШОКЦИ

У БАЧКОЈ, БАРАЊИ И ЛИЦИ

ИСТОРИСКО-ЕТНОГРАФСКА РАСПРАВА

ИВАНА ИВАНИТА

Наградила „Матица Српска“ са 500 динара.

Цена 2 динара. — Књижарима 25%

Може се добити у Књижарама: Вел. Валожића и Мите Стајића у Београду, Браће М. Поповића у Новом Саду, Пахер и Кисића у Мостару.

За веће поручбине обраћати се: писцу Ивану Иванићу кр. срп. вице-консулу у Битољу (Monastir-Turquie) или Штампарији Д. Димитријевића у Београду.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом — — — — — 0·25 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом — — — 0·70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале — 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и Палилулски

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом — — — — — 0·20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом — — — 0·60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале — 1— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

- а) Гроб за децу — — — — — 7— д.
 б) Гроб за одрасле — — — — — 12— д.
 в) Мала гробница — — — — — 555·52 д.
 г) Велика гробница III реда — — — 998·93 д.
 д) Велика гробница II реда — — — 1099·93 д.
 њ) Велика гробница I реда — — — 1684·57 д.

II. Пракњење помијара и нужника:

- а) Од кубног метра — — — — — 6— д.
 б) Од акова — — — — — 0·30 д.